

Te Stz'ib'en Pa'k Kye Qerman Aj Amaq' Galasy

Jun Limb'il

1 ¹Wetz a'in Pa'k tky'ixel Jesukrist; wetz nya'tx xjal lajol wetz sinoke lajomin tzan Jesukrist b'ix Qtata Dios aj ojaw anq'insan tetz. ²Wetz b'ix kye kyaqil qerman aj akyeqet wuky'i'l tzani nxik qsama'na ja u'jni te etetz ekyaqil aj b'uch'uj qerman ja'chq tuj tkwentil Galasy. ³Qtata Diosxwit b'ix te Qajaw Jesukrist tzaj sinxwit jun nim b'an galan etajsik etetz, b'ix qet kchewsa'xwit ek'u'j. ⁴Te Jesukrist oxik tq'apo' tib' tzan tkamik tzan tpaj te qchoj b'ix ikxji tzan tkolpin qetz ti'j te nya'tx galan kxol kye xjal aj twitz ja tx'o'tx'ni; oqet tk'ulu' ikxji iktza'x tgan tuq te Qtata Dios aj ntzaj qna'o', ⁵aj jiq'b'a' te jun-ele'x. Intky'ikxwit ikxji.

**Te Pa'k Nb'isun Tuq Tzan Tpaj Kye Xjal Nkaj
Tuq Kykola' Te Tpakb'alil Ti'j Jesukrist**

⁶Wetz b'an nkyinlab'an tzan tpaj ikja'n naj tkaj ekola' te Qtata Dios, te Qtat aj okxtzaj tuk'le' tzan tpaj te aj nim b'an galan aj ntzaj tsi' tzan tpaj te Krist anke k'onti'l nqajo', b'ix ajna'l ikja'n txik etoksla' junky tpakb'alil [aj nya'tx b'an'ax], ⁷nya'tx tzan tpaj at-wit junky tpakb'alil galan sinoke cha ate' xjal aj kygan tzan tna'non etanim b'ix tzan tjaw kky'ixpu' te tpakb'alil ti'j Krist. ⁸Qa jun-wit te qetzat qatzun jun ángelji aj tuj ka'j oxel' tpakb'a' junky tpakb'alil aj nya'tx iktza' aj oje xik qpakb'a'na etetz, intpon najsas' tzan te Qtata Dios. ⁹Iktza'x oxik jq'uma'na etetz tb'ay b'ix ajna'l oxel' jq'uma'na junky'el, qa at-wit junky oxel' pakb'an junky tpakb'alil nya'tx iktza' te aj oje tz'ok echa'o', intpon najsas'x tzan te Qtat. ¹⁰Wetz k'onti'l nkyinjoyon tzan wel galan tuj kywitz xjal sinoke tzan wel galan tuj twitz Qtata Dios. Cha nkyinjoyon-wit tzan wel galan tuj kywitz xjal, nya'tx-tal a'in q'apo' wib' nkyin'aq'unan te Krist.

**Te Tpakb'alil Aj Ntpakb'a' Tuq Te Pa'k Nya'tx
Jun Tidi' Aj Xkonoli'x-wit Titza'**

¹¹Ntons waq erman, wetz ngan tzan txik nq'uma' etetz, te tpakb'alil aj oxik npakb'a' etuky'i'l nya'tx jun tidi' aj cha tuj twi' jun xjal. ¹²B'ix ax

nya'tx jun xjal otzaj q'uman te wetz ja tpakb'alilni b'ix nya'tx jun xjal otzaj xnaq'tzan te wetz, sinoke axk te Jesukrist otzaj tyek'u' wetz. ¹³ Etetz oje tz'ok echa'o' titza' tuq kyinnab'lin wetz oqtxi' aj tzunx tuq eq'i' witz'a aj eq'i' kytza' kye nxjalil aj tijajil Israel. Komo wetz ejaw nlajo' tucky'i nq'oj kye aj nkye'okslan tuq ti'j Jesukrist b'ix tidi'chq tuq nk'ulu' tzan kyonaj.^a ¹⁴ B'ix wetz mas tuq n'ok nsi' nk'u'j kywitz kye txq'anky wamoj aj tijajil Israel; wetz n'ok tuq nsi' nk'u'j tzan txik kyin kye qxjalil cha a'ox iktza'x oqtxi'.^b ¹⁵ Per aj wel tjoyo' te Qtata Dios atx aj man tuq atin tuj nb'o'til, tetz inxik tuk'le' nya'tx tzan tpaj-wit jun nk'ulb'en galan sinoke tzan tpaj tganx tuq tetz ikxji. ¹⁶ B'ix tzan tpaj owel galan tuj twitz, otzaj tyek'u' te Tk'wa'al [tzan tok wotzqila'] tzan txik npakb'a' ti'j Tk'wa'al kxol kye aj nya'tx tijajil Israel.^c Wetz k'onti'l inxwa'q cha'ol jun konsej tucky'i nijunwt ¹⁷ b'ix ax k'onti'l inxwa'q^d Jerusalem q'olb'el kye aj tky'ixel Jesukrist tb'ay nwitz wetz, sinoke inxik tkwentil Araby b'ix yaji inmeltz'jikkyy tuj Damask. ¹⁸ Ya ma ky'ik oxe aq'b'i, inxwa'q Jerusalem^e q'olb'el Xhpe'y b'ix inkajten jweb'lajuj q'ij tucky'i'l ¹⁹ per k'onti'l e'ok wen kye txq'anky tky'ixel Jesukrist, sinoke a'ox te Chaw aj titz'in Qajawil. ²⁰ Ti'j kyaqil aj nqet ntz'ib'a' etetzni, Qtata Dios nka'yin wi'j, wetz k'onti'l nkyinnik'on. ²¹ Yaji inxik tuj tkwentil te Siry b'ix Silisy, ²² b'ix nya'tx tuq otzqimin tuj tkwentil Judey tzan kye b'uch'uj qerman tzi aj mojb'a' kyib' tucky'i Krist, ²³ a'ox ojetq tuq tz'ok kcha'o' wi'j ikxjani: "Te aj nqojaw tuq tlajo' tb'ay, ajna'l nxik tpakb'a' te tpakb'alil aj tb'aya' tgan tuq tzan tpon tnajsa'." ²⁴ Ntons b'an nqet tuq kyijq'b'a' Qtata Dios tzan npaj wetz.

Aj Txik Kyq'uma' Kye Tijxjal Galan Tuq Aj Ntpakb'a' Te Pa'k

2 ¹ Yaji ya ma ky'ik kajlajuj aq'b'i, injakon junky'el Jerusalem junx tucky'i B'e'ch b'ix ax oxik win Tit wuky'i'l.^f ² Wetz inxik tzan tpaj te Qtata Dios otzaj tyek'u' wetz tzan nxik, b'ix yaji owok nchimo' wib' nchukel kyuky'i' kye qerman aj at kyajwalil txini b'ix oxik nq'uma' xtxolil te tpakb'alil galan aj nxik npakb'a' kxol kye aj nya'tx tijajil Israel. Wetz nk'uluj ikxjani tzan tok ncha'o' qa tume'l qa nya'txji te aj nxik npakb'a'. ³ Per te Tit aj ajun tuq wuky'i'l, komo tetz jun aj nya'tx tijajil Israel, k'onti'l owok lajo' tzan tok si' techalul, ⁴ anke epon qxola junjun xjal aj qerman-e' kyi, per nya'tx tuq b'an'ax kyitza', kyetz cha tuq nkyecha'on qil'j titza' te Kristo Jesus otkolpij a'o' [b'ix qa nya'tx tzan te Kawb'il]. ⁵ Cha kygan tuq tzan qaj kymeltz'u' junky'el tzan txik qin junky'el iktza' oqtxi', per qetza k'onti'l oqtzoqpijna tzan tpaj qgana tuq tzan tel eniky' byenech ti'j te tume'l b'an'ax ti'j te tpakb'alil titza' nqokolet. ⁶ Per kye aj otzqi'mj tucky'i nim kyajwalil, (anke wetz k'onti'l woklen titza' tuq kyetz kyajwalil,

^a 1:13 Kya 8:1-3; 22:4-5; 26:9-11 ^b 1:14 Kya 22:3 ^c 1:16 Kya 9:3-6,15-16; 22:6-10,21; 26:13-18 ^d 1:17 Ax: injax. ^e 1:18 Kya 9:26-30 ^f 2:1 Kya 11:30; 15:2

komo tuj twitz te Qtata Dios k'onti'l jun ab'l mas tb'anil twitz junky),^g kyetz k'onti'l otzaj kyq'uma' qa at tidi' npaltin ti'l te tpakb'alil aj nxik tuq npakb'a' ⁷sinoke owel kyniky', wetz b'an b'an'ax oje tzaj si' wajwalil [tzan txik npakb'a'] te tpakb'alil galan kxol kye aj nya'tx tijajil Israel,^h b'ix yatzun te Xhpe'y, tetz ojetq tzaj si' tajwalil tzan txik tpakb'a' kxol kye qxjalil aj tijajil Israel.ⁱ ⁸Komo axkix te Qtata Dios aj okaj sin te Xhpe'y tzan tok te tky'ixel kxol kye aj tijajil Israel,^j axkix te Qtatji inkaj tsi' wetz tzan wok te tky'ixel kxol kye aj nya'tx tijajil Israel. ⁹B'ix aj tel kyniky' ti'l te wajwalil aj oje tzaj tsi' te Qtata Dios wetz, yaji te Chaw, Xhpe'y^k b'ix Wa'nch, komo a'e' kyetz kye aj mas nim kyajwalil, kyetz oqet kyk'amo'na a'in b'ix te B'e'ch junch'in kyuky'i'l tzan qxikna qetza kxol kye aj nya'tx tijajil Israel b'ix tzan kxik kyetz kxol kye aj tijajil Israel.^l ¹⁰A'ox otzaj kyq'uma' qetza tzan kxik qna'o'na kye meb'a' xjal, b'ix wetz b'isu'xkix tuq witza' ikxji.

K'on Qob'aj-ok Xmeletz' Ti'l Titza' Nqo'okslan

¹¹Ntons, yaji aj tpon te Xhpe'y^m tuj Antyoki, wetz inwa'let twitz b'ix oxik nkawi' tzan tpaj te aj nya'tx tuq tume'l nk'ulun. ¹²Komo aj mina' tuq kypon junjun aj lajome' tuq tzan te Chaw, tetz nwa'an tuq kyuky'i kye aj k'onti'l atok kyechalul,ⁿ per ya ma kyepon kye aj lajome' tuq tzan te Chaw, tetz owel tpawa' tib' kyi'l kye aj k'onti'l atok kyechalul tzan tpaj nxob' tuq kywitz kye aj tzunx nxik kxnaq'tza' tzan tok kyechalul kye qerman. ¹³Ntons ikxji kye txq'ankey aj tijajil Israel dyakwerd tuq ate' tuky'i Xhpe'y ti'l txmeletz'ul, b'ix ax pe' te B'e'ch oxik tsamo' tib' kxol kyetz ti'l te kxmeletz'ulni. ¹⁴Ya ma tz'ok wen k'onti'l tuq nkyek'ulun iktza' te tume'l iktza' nyolin te tpakb'alil galan [titza' nqokolet], oxik nq'uma' tuj twitz te Xhpe'y kywitz kyaqil qerman, "Qa yatz aj a'ich jun aj tijajil Israel, b'ix nxhch'anq'in iktza' nya'tx a'ich aj tijajil Israel, ztistil nkye'ok alajo' kye aj nya'tx tijajil Israel tzan kyok iktza' tijajil Israel? ¹⁵Qetz a'o' tijajil Israel qitz'jlenx b'ix nya'tx a'o' chimol choj iktza' kye aj nya'tx tijajil Israel, ¹⁶per qetz qeb'enky te qchoj k'onti'l n'el in cha tzan tpaj tqetlen jk'ulu' aj ntyoli' te Kawb'il,^o sinoke n'el in tzan tpaj toklen wit'let jk'u'l ti'l Kristo Jesus.^p Astilji ax qetz nqo'okslan ti'l Kristo Jesus tzan tel in te qchoj tzan tpaj toklen wit'let jk'u'l ti'l b'ix nya'tx tzan tpaj tqetlen jk'ulu' aj ntyoli' te Kawb'il. Komo nijunwt n'el in xhchoj tzan tpaj tqetlen tk'ulu' aj ntyoli' te Kawb'il. ¹⁷Qa qetz nqojoyon tzan tel in qchoj tuj twitz Qtata Dios tzan Krist, b'ix qa ikxji n'el qniky' qetz a'o' chimol

^g 2:6 Deu 10:17 ^h 2:7 Ax: kye aj k'onti'l atok kyechalul. ⁱ 2:7 Ax: kye aj atok kyechalul.
^j 2:8 Ax: kye aj atok kyechalul. ^k 2:9 Ax: Cefas. ^l 2:9 Ax: kye aj k'onti'l atok kyechalul.
^m 2:11 Ax: Cefas. ⁿ 2:12 Ax: kxol kye aj nya'tx tijajil Israel. ^o 2:16 Sal 143:2; Rom 3:20
^p 2:16 Rom 3:22

choj [iktza' kye aj nya'tx tijajil Israel], ntons çtelponx pe' te nini qa tzan tpaj Krist qetz at qchoj? ¡Nya'tx! ¹⁸Qa qetz pon qnajs'a-wit jun tidi' b'ix yaji oqtel jk'ulu' junky'el iktza' tb'ay, a'o'xk qetz nqoq'uman nya'tx galan ma'tx jk'uluj.”^q

¹⁹Ntons, komo tzan tpaj te Kawb'il wetz tuj twitz te Kawb'il iktza' kamnaq a'in, per tzan wanq'in te Qtata Dios. ²⁰Junch'in tuky'i Krist wetz inkamik twitz krus, b'ix ajna'l wetz k'onti'l nkyin'anq'in te wetzx, sinoke nkyin'anq'in tzan tpaj te Krist atqex tuj wanim; nkyin'anq'in wit'lik nk'u'j ti'j te [Krist aj] Tk'wa'al Dios aj nkyinqet tganil' b'ix oxik tq'apo' tib' tzan tkamik tzan npaj wetz. ²¹Wetz k'onti'l n'el wik'o' te aj b'an galan aj k'onti'l nqajo' aj ntzaj tsi' te Qtata Dios; cha b'a'n-wit tzan tel in te qchoj tzan tpaj tqetlen qoksla' te Kawb'il, ntons cha-tal gan okamik te Krist.

K'onti'l Tzan Tkaj Qsi' Tzan Qb'et Iktza'x Oje Xik Qeq'i'

3 ¹¡Eрман aj Galasy, etetz b'an t'a'q a'ix! ¿Ab'l oje qet eq'in etetz? Oje xik jq'uma'na tuj ewitz titza' te Jesukrist okamik twitz krus. ²Wetz a'ox ngan tzan tok ncha'o' etuky'i'l ntzani: ¿Ek'amoj pe' etetz te Txew Dios tzan tpaj tqetlen etoksla' te Kawb'il qatzun tzan tpaj toklen wit'let ek'u'j ti'j te tpakb'alil galan aj owok echa'o'ji? ³¡Etetz b'an t'a'q a'ix! Tb'ay nkxb'et tuq tuky'i te Txew Dios. ¿Tistil ajna'l egan tzan tkaj ekola' tzan tok ewit'b'a' ek'u'j ti'j te ek'ulb'en? ⁴¿Ti'tzun, chagan-alo kyaqil te xhcho'nal aj oje tz'ok eten? ¿Chagan petzun te nini? ⁵Te Qtata Dios oxik tsi' Txew etetz b'ix nk'ulun tidi'chq yek'b'il exol etetz tuky'i nim tajwalil. ¿Nk'ulun pe' nini tzan tpaj nqet ek'ulu' aj nyolin tuj te Kawb'il, qatzun tzan tpaj toklen wit'let ek'u'j ti'j te tpakb'alil aj owok echa'o'ji?

Te Tyol Aj Oxik Tsi' Te Qtata Dios Tuky'i Abran N'oken Kyi'j Kyaqil Xjal

⁶Komo ax ikxji te Abran oxik toksla' [tyol] Qtata Dios, b'ix tzan tpaj tokslb'en owel tuj twitz [te Qtat] ya k'onti'l xhchoj.’ ⁷Astilji a tgan tzan tel eniky' kye aj b'a'n b'an'ax tijajil Abran a'e' kye aj wit'lik kyk'u'j ti'j te Qtata Dios [tzan tel in kypaj tuj twitz], a'e' kyetz kye b'an b'an'ax tijajil Abran.^s ⁸B'ix komo te Qtata Dios tgan tuq tzan tel tin kchoj kye aj nya'tx tijajil Israel aj wit'lik kyk'u'j ti'j, astilji oqet tz'ib'a' tuj Tu'jal atx aj b'an oqtxi' aj txik tq'luma' tuky'i Abran ikxjani: “Kyaqil xjal twitz tx'o'tx' okyeqtel ky'iwla' tzan tpaj awijajil yatz.”^t ⁹Ikkxji kye aj wit'lik kyk'u'j ti'j te Qtata Dios nkyeqet ky'iwla' iktza'x te Abran oqet ky'iwla' tzan tpaj wit'lik tuq tk'u'j ti'j te Qtat. ¹⁰Ab'l kye aj n'ok kywit'b'a' kyk'u'j

^q 2:18 Telponx qa oje kaj jkola' te Kawb'il tzan qok lapet a'ox ti'j Krist, b'ix yaji qa oxel' qin junky'elky te Kawb'il, ikxji xmeletz' a'o' tzan tpaj mas qgan te Kawb'il twitz te Krist. ^r 3:6 Gén 15:6; Sal 106:31; Rom 4:3,5,9,11,22; Chaw 2:23 ^s 3:7 Rom 4:16-17 ^t 3:8 Gén 12:3

ti'l kyk'ulb'en tqetlen kyoksla' aj nyolin te Kawb'il, kyetz ya qanb'enb'aj kyajsik tzan tpaj te Tu'jal nyolin ikxjani: "Ab'l aj k'onti'l nqet tk'ulu' b'an kyaqil iktza'x aj tz'ib'ankaj tuj ja Kawb'ilni qanb'enb'aj tajsik."^u ¹¹ Ikxji n'el qniky' nijunwt ab'l n'el in xhchoj tzan tpaj nk'ulun iktza'x te Kawb'il nyolin, komo nyolin ikxjani: "Te aj oje tz'el in xhchoj owanq'iyon tzan tpaj wit'lik tk'u'j ti'l Qtata Dios."^v ¹² Yatzun te Kawb'il k'onti'l nyolin tzan tok wit'let jk'u'j ti'l xinoke nyolin ikxjani: "Ab'l te aj nk'ulun iktza' nyolin ja Kawb'ilni owanq'iyon."^w ¹³ Te Krist otkolpij a'o' ti'l te aj qanb'enb'aj qajsik tzan te Kawb'il, komo tzan qpaj qetz otzaj qanb'e' tajsik tetz, iktza'x nyolin te Tu'jal Dios ikxjani: "Qanb'enb'aj tajsik te xjal aj yob'a' twitz jun tze'."^x ¹⁴ Ikxji, tzan tpaj Jesukrist kye aj nya'tx tijajil Israel b'a'n tzan kyk'amon te aj oxik tsi' Dios tyol ti'l tuky'i Abran. B'ix ikxji, ax qetz ajna'l tzan tpaj token wit'let jk'u'j ti'l, b'a'n tzan jk'amon te Txew Dios aj oxik tsi' te Jesukrist tyol ti'l.

¹⁵ Erman, wetz oxel nq'uma' etetz ti'l ntzani iktza'x qetz nqoyolin: Jun xjal oj tb'antik jun strat, oj tqet stz'ib'a' tb'i ti'l te tu'jal, nijunwt ab'l b'a'n tzan tjaw ky'ixpun tetz. ¹⁶ [Ax ikxji ti'l] te Qtata Dios oxik tsi' tyol tuky'i Abran b'ix tuky'i tijajil. K'onti'l nyolin kye ky'ila'l tijajil sinoke ti'l cha jun tijajil nyolin ikxjani: "Tuky'i awijajil."^y B'ix te nini telponx ti'l te Krist. ¹⁷ Te aj ngan tzan txik nq'uma' etetz aj ntzani: Tb'ay oxik tsi' Qtata Dios tyol tuky'i Abran, b'ix tky'iklen kaj oqal tuky'i lajaj tuj kawnaq (430) aq'b'i,^z yaji okaj tq'uma' Qtata Dios te Tkawb'il tuky'i Moisés, per te Kawb'il k'onti'l opon tnajsa' te tyol aj oxik tsi' tuky'i Abran tb'ay. ¹⁸ Qa te aj njk'amo' tuky'i Qtata Dios cha tzan tpaj-wit tqetlen qoksla' te Kawb'il, ntons k'onti'l-tal njk'amo' cha a'ox tzan tpaj te tyol aj oxik tsi' [tuky'i Abran]; per te Qtata Dios oxik tsi' te Abran cha a'ox tzan tpaj ojetq tuq xik tsi' tyol tetz.^a

Te Kawb'il Okaj Si' Tzan Tel Qniky' Alkyetz Te Galan B'ix Alkyetz Te Nya'tx Galan

¹⁹ Ntons g'tidi token te Kawb'il? Te Kawb'il okaj si' tzan tpaj kyaqil aj nya'tx galan tuq nkyek'ulun kye xjal,^b b'ix tzan token tuq maxkix oj tul te tijajil Abran aj oxik tsi' te Qtata Dios tyol ti'l. Te Kawb'il oxik q'uma' tzan kye ángel^c tuky'i jun yoliyon.^d ²⁰ Per komo te jun yoliyon k'onti'l nyolin cha te jun xjal [sinoke kye kykab'il], per te Qtata Dios cha jun [ntons axk tetz okaj sin tyol kyuky'i kye xjal].^e

^u 3:10 Deu 27:26 ^v 3:11 Hab 2:4 ^w 3:12 Lev 18:5 ^x 3:13 Deu 21:22-23
^y 3:16 Gén 12:7 ^z 3:17 Exo 12:40 ^a 3:18 Rom 4:14 ^b 3:19 Ax: te Kawb'il okaj si' tzan tel kyniky' kye xjal alkyetz te nya'tx galan tuq nkyek'ulun b'ix alkyetz te galan aj tgan Dios. ^c 3:19 Kya 7:53; Ebr 2:2 ^d 3:19 Te yoliyon a te Moisés, tetz te yoliyon kxol kye xjal b'ix tuky'i Dios. ^e 3:20 Telponx ke k'onti'l ob'antik jun akwerdo kxol te Qtata Dios kyuky'i kye xjal sinoke te Qtat xhchukel okaj sin tyol; ikxji n'el qniky' ke nqoqet tkolo' nya'tx tzan tpaj nqajo' sinoke tzan tpaj b'an galan nab'lin te Qtata Dios quky'i'l.

²¹Ntons ɣtzan tpaj petzun nini te Kawb'il, npon tnajsa' te tyol aj oxik tsi' te Qtata Dios [tuky'i Abran]? K'onti'l. Qa jun Kawb'il nb'antik-wit qanq'in titza', ntons te aj n'el in te qchoj akix-tal te Kawb'il. ²²Per te Kawb'il nyolin kyaqil xjal tzyume' tzan te choj; b'ix [nyolin ikxji] tzan tponkix kyuky'i kye aj nkye'okslan te aj oxik tsi' Qtata Dios tyol ti'j, aj njk'amo' toklen wit'let jk'u'j ti'j Jesukrist. ²³Aj mina' tuq tul te tumelil tzan tok wit'let jk'u'j ti'j Jesukrist, qetz a tgan tuq tzan tqet qoksla' te Kawb'il b'ix tzan qiyon tuq tzan stzaj si' te tumelil ak'a'j. ²⁴Ntons ikxji te Kawb'il n'oken tuq tzan qtzaj txnaq'tza' maxxix tuq oj tul te Krist, b'ix ikxji tzan tel in te qchoj tzan tpaj toklen wit'let jk'u'j [ti'j te Krist]. ²⁵Per ya ma tzul te tume'l tzan tok wit'let jk'u'j, ajna'l ya k'onti'l tzan qtzaj txnaq'tza' te Kawb'il. ²⁶Astilji ajna'l etetz a'ix tk'wa'al Qtata Dios ekyaqil etetz tzan tpaj toklen wit'let ek'u'j ti'j Kristo Jesus. ²⁷Astilji ekyaqil etetz ojaw si' a' ewi' tuky'i tb'i Jesukrist, etetz oje kxky'ixpjik tzan etok iktza' Krist. ²⁸Ajna'l k'onti'l pawa' kyib' kye xjal aj tijajil Israel b'ix kye xjal aj nya'tx tijajil Israel, ax k'onti'l pawa' kyib' kye aj mosime' b'ix kye aj nya'tx mosime', ax k'onti'l pawa' kyib' kye ichan b'ix kye xuj; ajna'l ekyaqil etetz mojlilikix tuky'i Kristo Jesus. ²⁹Komo etetz a'ix aj te Krist, astilji ax a'ix tijajil Abran b'ix etetzat'z te aj oxik tsi' te Qtata Dios tyol ti'j [tuky'i Abran].^f

4 ¹Ax oxel nq'uma' [jun yek'b'il] ikxjani: Qa at jun k'wa'alb'aj tuj jun jay aj owokel tajaw kyaqil, per qa man k'wa'l, tetz parej tuky'i tmos stat anke owokel tajaw te jay. ²Per parej tuky'i jun aq'unon tzan tpaj te k'wa'l tzunx atqet tuj kyq'ab' kye k'ulul kwent tetz b'ix tuj kyq'ab' kye aj e'el aq'unj tuj tjay max oj tpon te q'ij aj q'umankaj tzan stat. ³Ax ikxji q'ij qetz, aj mina' tuq jkolet,^g qetz tzyumo' tuq tzan tidi'chq aj nya'tx galan aj te twitz tx'o'tx'.^h ⁴Per ya ma pon te tyemp aj q'umankaj tuq tzan te Qtata Dios, tetz otzaj tlajo' te Tk'wa'al b'ix owitz'jik ti'j jun xuj, b'ix ok'ulun kyaqil aj ntq'uma' te Kawb'il, ⁵tzan tel xhchojo' tuq te aj presis [tzan tkolpin] qetz aj tzyumo' tuq tzan te Kawb'il b'ix ikxji tzan qok qetz tk'wa'al Qtata Dios. ⁶B'ix komo ax etetz a'ix Tk'wa'al Dios iktza'x qetz, astilji te Qtata Dios otzaj tlajo' tuj qanim te Txew Tk'wa'al aj nyolin ikxjani: "Tat,ⁱ tat." ⁷Ikxji etetz ajna'l ya nya'tx a'ix iktza' jun mosj' sinoke a'ix tk'wa'al Qtata Dios, b'ix komo tk'wa'al a'ix, ax okx'etzayon te aj otzajel tsi'.^k

Te Pa'k B'an Nb'isun Tuq Kyil'j Kye Aj Galasy

⁸Tb'ay aj mina' tuq tok etotzqila' te Qtata Dios, etetz tzyumix tuq tzan kye aj nya'tx dios-e', [cha kyitzb'alil tidi'chq qa malspiritji]. ⁹Per ajna'l

^f 3:29 Gén 17:4-6; 22:17-18; Rom 4:13 ^g 4:3 Ax: aj man tuq k'wa'al a'o'. Telponx ti'j jun xjal aj mina' tok totzqila' Dios. ^h 4:3 Ax: tzan tidi'chq aj otzaj xnaq'tza' qetz b'ix tzan kye malspirit aj at kyajwalil tuj kyaq'iq'. ⁱ 4:6 Rom 8:15 ^j 4:7 Telponx iktza' "tzyumix tzan te choj." ^k 4:7 Rom 8:15-17

etetz etotzqi' te Qtata Dios, o mejor oxel' nq'uma', te Qtata Dios oje kx'ok totzqila'. B'ix çtistil etetz nkxmeltz'jik tzan ekaj junky'el tuj kyq'ab' kye malspirit aj k'onti'l kyajwalil b'ix k'onti'l ch'inwt tzan txik ksi' etetz, b'ix etetz egan tzan ekaj ktzyu' junky'el? ¹⁰Komo etetz tzunx nkyeqet exjani' junjun q'ij, b'ix junjun qya' b'ix kye tyemp b'ix kye aq'b'i. ¹¹Wetz nkyinb'isun eti'j qa te waq'un aj oqet nk'ulu' exol qanq chagan.

¹²Werman, wetz nqet nwitz ewitz tzan tel etin iktza' a'in iktza'x wetz oje kyin'ok iktza' a'ix.¹ Etetz k'onti'l ma'tx ek'uluj jun nya'tx galan wi'j. ¹³Komo etetz eteb'enky tzan tpaj jun nyab'il oxik npakb'a' te tpakb'alil galan etuky'i'l tb'ay. ¹⁴B'ix te nyab'il owok jun preb te etetz, per k'onti'l in'el etik'o' sinoke in'ek'amoj iktza' jun ángel tuq a'in qatzun etetz tuj enab'l tuq iktza' Kristo Jesus a'in. ¹⁵çTistil k'onti'l nkxchalaj ajna'l iktza' tuq jun-el? Wetz web'en, aj akyinquet tuq exol, cha b'antik-wit tuq tzan t'jatz etin te tb'aq' ewitz otzaj-tal esi' te nwitz. ¹⁶B'ix ajna'l ça'in petzun wetz jun etaj'oj tzan tpaj ma'tx xik nq'uma' te b'an'ax etetz?

¹⁷Kye aj xjal [aj nkyeqet eq'in etetzni] b'an nkxik kyna'o' galan, per cha nkyek'ulun jun nya'tx galan eti'j; cha kygan tzan etel kypawa' q'ija b'ix tzan etok lapet ky'i'j. ¹⁸Galankixi' tzan kxik qna'o' galan txq'an'ky xjal; [iktza' nkxik qna'o'na] b'ix nya'tx cha a'ox aj atinquet exol. ¹⁹Nk'wa'al, wetz nkyinb'isun eti'j iktza' jun xuj n'ok ten twitz xhcho'nal oj titz'jik jun tal; b'ix wetz, max oj eten b'an jwert tuky'i Krist, maxji owelal te nb'is eti'j. ²⁰Titza'xwit kyinpon exol etetz ajna'l tzan nyolin etuky'i'l tuky'i junky nwi', per laq'chik atin k'onti'l n'el nniky' ti'j kyaqil aj nkxk'ulunni.

Qetz Ya K'onti'l Atoqet Tuj Tq'ab' Te Kawb'il

²¹Instzaj eq'uma' etetz aj egan tzan tqet etoksla' te Kawb'il: çEteb'en pe' tidi' nyolin te Kawb'il? ²²Komo tz'ib'ankaj tuj Tu'jal Dios, te Abran etzaj kab'e' tk'wa'al, jun aj otzaj ti'j te tmos, [aj Agar], b'ix te junky aj otzaj ti'j te txu'jel, [aj Sar].^m ²³Te aj otzaj ti'j te tmos, owitz'jik tuj jun tume'l iktza'xkix jkajlen swa' titza' n'itz'jik jun jk'wa'al, per yatzun te junky aj owitz'jik ti'j Sar, owitz'jik tzan tpaj te Qtata Dios oxik tsi' tyol ti'j. ²⁴Kye ja kab'e' alonni telponx iktza' kab'e' tumelil: Te tb'ay telponx ti'j [te Kawb'il aj oxik tsi' Qtata Dios te Moisés twi'] te witz Sinayi; ikxnini telponx ti'j te Agar aj owitz'jik tal tzan t'qetkix mosi'. ²⁵Te Agar [telponx ti'j te Kawb'il aj otzaj tsi' Qtata Dios twi'] te witz Sinayi tuj tkwentil Araby, b'ix ajna'l telponx ti'j te amaq' Jerusalem tzan tpaj kye aj nkyenajan tzi tzyume' [tzan te Kawb'il]. ²⁶Per kye aj te Jerusalem aj tuj ka'j nya'tx tzyume' tzan jun tidi', b'ix qetz a'o' k'wa'alb'aj te aj amaq'

¹ 4:12 A tgan tuq tzan kyok iktza'x te Pa'k telponx tzan kyk'amon te konsej aj nqet tuq stz'ib'a' te Pa'k te jun onb'il te kyetz, iktza' kyetz tb'ay e'onen tuky'i'l aj b'an yab' tuq.

^m 4:22 Gén 16:15; 21:2-3

[tuj ka'jni]. ²⁷Komo te Tu'jal Dios nyolin, “Pachalaj yatz aj machor a'ich aj k'onti'l awal, palab'an b'ix intxik apakb'a' yatz aj mina' tok awotzqila' twitz ala'mj; komo [yatz] aj k'onti'l ach'inal, yatz kyetzajel mas awal twitz junky aj at tichmil.”

²⁸Erman, etetz a'ix tk'wa'al Qtata Dios tzan tpaj te tyol aj otzaj tsi', iktza'x te Isak [aj tk'ajol Abran] owitz'jik tzan tpaj te tyol aj otzaj tsi' ti'j. ²⁹Per te junky aj owitz'jik tzan tpaj kykawlb'en kye stat, tetz n'ok tuq tq'oji' te junky aj owitz'jik tzan tpaj te Txew Dios,ⁿ b'ix kyetz kyijajil tzunx nkyeq'ojin ajna'l. ³⁰Per ¿titza' nyolin tuj te Tu'jal Dios? Nyolin ikxjani: “Intex alajo' te aj mosjni tuky'ix tal tzan tpaj te tal te jun mosj nlay b'antik tzan tetzan junch'in tuky'i tal te txu'jel te ajawilon.”^o ³¹Astilji waq erman, qetz nya'tx a'o' iktza' tijajil te aj mosi' sinoke qetz a'o' iktza' tijajil te aj nya'tx mosi'.

K'on Kaj Ekola' Te Tume'l Titza' Kolpimo'

5 ¹Te Krist okolpin te qetz tzan jkolpjik b'eyx te jun-ele'x. Astilji k'on kaj ekola' te ja tume'l b'ix k'on xik eq'apo' etib' junky'el, tzan k'on ekaj tzyu' iktza' tb'ay.

²Intok esi' exkyin ti'j ntzani: Wetz a'in Pa'k nxik nq'uma' etetz qa etetz owokel si' etechalul [tzan ekolet], ntons te Krist chagan te etetz. ³Nxik nq'uma' etetz junky'el: Ab'l te aj n'ok tsi' techalul, a tgan tzan tqet toksla' kyaqil aj nyolin te Kawb'il. ⁴Etetz aj egan tzan tel in echoj tqetlen etoksla' te Kawb'il, etetz oje tz'el epawa' etib' ti'j Krist, b'ix oje kaj ekola' te aj nim b'an galan aj tk'ulb'en Qtata Dios tzan ekolet titza'. ⁵Per qetza,^p tzan tpaj te Txew Dios aj atqex tuj qanim, cha nqo'iyon wit'lik jk'u'j tzan tel in te qchoj tzan te Qtata Dios iktza'x lo'ik jk'u'j. ⁶Komo qetz aj mojliko' tuky'i Kristo Jesus, qa atok qechalul qatzun k'onti'lji, te nini k'onti'l tidi' token, per te aj at token aj ntzani: tzan tok qwit'b'a' jk'u'j ti'j Kristo Jesus b'ix ikxji nkyeqet qgani' kye txq'anky xjal.

⁷Etetz nkxb'et tuq galan tuj te tume'l b'an'ax, ¿b'ix ab'l oqet eq'in etetz tzan k'onky tqet etoksla' te b'an'ax? ⁸Te Qtata Dios aj otzaj uk'len te etetz, tetz k'onti'l otq'umaj tzan ek'ulun ikxnini. ⁹[Iktza'x ti'j te malsb'il,] tzan ch'imu's malsb'il tuj te q'otj ntk'ulu' tzan tmal kyaqil.^q ¹⁰Wetz wit'lik nk'u'j ti'j Qtata Dios, etetz nlay kaj esi' tzan tok wit'let ek'u'j ti'j Qajawil, per te aj nqet eq'in etetzni oxel si' xhcho'nal ti'j, ab'lchaq xjal tetz. ¹¹Ntons erman, wetz, cha tzunxwit nxik nxnaq'tza' tzan tok ksi' kyechalul [tzan kykolet] kye aj nkye'okslan, ntons k'onti'l-tal nkyinjaw lajo', ikxji te tpakb'alil ti'j te tkamlen Jesus twitz krus k'onti'l-tal nkyejaw q'ojlik ti'j. ¹²Per kye aj nkyeqet eq'in etetzni, mejor-tal tzan tetz kyin nya'tx cha a'ox aj ch'imu'sni sinoke kyaqil-tal aj tidi' kyetz.

ⁿ 4:29 Gén 21:9 ^o 4:30 Gén 21:10 ^p 5:5 Ax: qetz. ^q 5:9 1 Kor 5:6-8

¹³ Etetz erman okxtzaj uk'le' tzan ekolpjik, per nya'tx tzan tpaj kolpimix ek'ulu'tz tidi'chq nya'tx galan aj tgan te echi'jel sinoke tzan etonen etib' exolx tzan tpaj nqet egani' etib' exolx. ¹⁴ Komo kyaqil aj ntyoli' te Kawb'il telponx ikxjani: "Inkyqet agani' kye txq'anky iktza'x nqet agani' awib'x." ¹⁵ Qa etetz nqet elo'x etib'x exolx, jintok esi' enab'!l K'on kxx'ulun ikxji tzan tpaj ikxji opoyon enajsa'x etib'.

Qob'ajk'ulun Waq Aj Tgan Te Txew Dios B'ix Nya'tx Aj Tgan Te Qchi'jel

¹⁶ Wetz oxe'l nq'uma' etetz, pe'eb'et iktza'x ntyoli' te Txew Dios b'ix ikxji nlay xik esi' lad iktza' tgan te echi'jel. ¹⁷ Komo te aj tgan te qchi'jel nya'tx iktza' tgan te Txew Dios, b'ix te aj tgan te Txew Dios nya'tx iktza' tgan te qchi'jel; ikxji k'onti'l nxik kyin kyib' b'ix astilji nlay b'antik tzan ek'ulun iktza' etetz egan.^s ¹⁸ Per qa a te Txew Dios eq'il etetz, ntons etetz nya'tx tzyumix tzan te Kawb'il.

¹⁹ Ntons nya'tx kwest tzan tel qniky' tidi' aj tgan te qchi'jel, komo kyaqil nini iktza' ntzanije': Te qchi'jel tgan tzan jk'ajajin b'ix tidi'chq aj n'ok nya'tx galan te qchi'jel b'ix aj ntz'ılan tuj qanim, b'ix ax tgan tzan qpak'achin, ²⁰ b'ix ax tgan tzan tok qsi' jk'u'lj ti'l jun tidi' aj ntzaj qna'o' mas twitz te Qtata Dios,^t b'ix ax tzan qchmanin, b'ix ax tzan tok qajq'oja' qib', b'ix ax tzan jq'ojin, b'ix ax tzan tel jq'ajab' ti'l tidi'chq, b'ix ax tzan qjaw q'ojlik, b'ix ax tzan tok qe'e' ab'l te qetz mas galan twitz junky, b'ix ax tzan tqet qpawa' qib', b'ix ax tzan jk'ulun tzan kyok lapet kye xjal qij', ²¹ ax tzan qek'awin kyi'lj txq'anky,^u b'ix ax tzan qxhb'a'jin, b'ix ax tzan jq'iilan tuky'i tidi'chq nya'tx galan, b'ix tidi'chq iktza' kyaqil aj nini. Ti'lj kyaqil aj nini wetz nkxik nkawi' iktza'x oje xik nq'uma' etuky'i'l, kye aj nkyek'ulun ikxji nlay b'antik tzan kyk'amon jun kyanq'in te jun-ele'x tuky'i Qtata Dios.

²² Per te aj nk'ulun te Txew Dios tuj qanim aj ntzanije': Nk'ulun tzan kyqet qgani' txq'anky, ax tzan qchalaj, ax tzan xhchewsan jk'u'lj, ax tzan sten qpasens, ax tzan qnab'lin galan kyuky'i xjal, ax tzan jk'ulun nim galan, ax tzan k'on tkaj qsi' tzan tok qwit'b'a' jk'u'lj ti'l te Qtata Dios, ²³ ax tzan qyolin tume'l kyeb'a' kyuky'i txq'anky, ax tzan jk'ulun mandad qib'x te jun galan. Kyaqil te ja ntzani iktza'x tgan te Kawb'il. ²⁴ Per qetz aj te Kristo Jesus a'o' oje pon qnajsa' te tidi'chq nya'tx galan aj tgan te qchi'jel.^v ²⁵ Qa b'an'ax qetz nqo'anq'in tzan te Txew Dios, a tgan tzan qb'et iktza'x tgan te Txew Dios. ²⁶ K'on qet qjiq'b'a' qib', b'ix k'on tz'ox qchuku' junky b'ix k'on qo'ek'awin ti'lj junky.

^r 5:14 Lev 19:18 ^s 5:17 Rom 7:15-23 ^t 5:20 Efe 5:5; Kol 3:5 ^u 5:21 Kye tz'ib'on oqtxi', atqet oqet ktz'ib'a' ikxjani: "Tzan qek'awin kyi'lj txq'anky b'ix tzan jkansan xjal." B'ix k'onti'l oqet ktz'ib'a' cha a'ox ikxjani: "Tzan qek'awin kyi'lj txq'anky." ^v 5:24 Ax: te qanq'in oqtxi' oje tz'ok jklabi' twitz krus; Rom 6:3-14; Gal 2:20.

A Tgan Tzan Qonen Kyi'j Kye Qerman Aj Nkyeqet Tz'aqik

6 ¹Erman qa etetz owokel echa'o' ti'j jun qerman aj ojetq qet tz'aqik, etetz aj atix jwert tuky'i Krist a tgan tzan etonen tuky'i'l tzan tjaw eteq'i' tk'u'j [tzan tok lapet junky'el ti'j Qajawil]. Per oqtel ek'ulu' tuky'i jun tume'l kyeb'a', intok esi' enab'l tzan k'on eqet tz'aqik etetzky. ²Pe'etonen waq etib'x exolx oj tok eten twitz jun xhcho'nal b'ix ikxji oqtel ek'ulu' aj tgan te Krist.^w ³Per qa [nlay qo'onen kyuky'i kye txq'anky tzan tpaj] qetz tuj qnab'l qa tlimaqaal xjal a'o', b'ix nya'tx b'an'ax, ikxji cha nqet qeq'i' qib'x. ⁴Intqet qb'isu' byenech ti'j te aj njk'ulu' qetz tzan tok qen qa b'a'n tzan qchalaj ti'j, b'ix nya'tx tzan tqet qb'isu' qa qetz mas galan a'o' kywitz txq'anky. ⁵Komo junjunchaq a tgan tzan tok tsi' ttab'l tidi' ntk'ulu'. ⁶Ntons qkyaqil qetz aj nqotzaj xnaq'tza' ti'j te Tu'jal Dios, presis tzan qonen tuky'i tidi'chq aj at qetz kyuky'i kye aj nkyexnaq'tzan te qetz. ⁷K'on qet eteq'i' etib'x; te Qtata Dios nlay b'antik tzan tqet qeq'i'. Komo iktza'x nqok'ulun ax ikxji ojk'amo'tz.^x ⁸Ab'l te aj nk'ulun iktza'x tgan te xhchi'jel, opoyon najs'a' tzan te xhchi'jelx; per te aj nk'ulun iktza' tgan te Txew Dios, tzan te Txew Dios otzajel si' jun tanq'in te jun-ele'x. ⁹K'on qob'ajsiktik tzan jk'ulun te galan' tzan tpaj jun q'ij jun tyemp ojkamb'a'tz jun tb'anil, qa nlay kaj qsi' tzan jk'ulun galan. ¹⁰Astilji ajna'l tzunx at tyemp tzan jk'ulun te galan, a tgan tzan qonen najji kyuky'i ab'lchaq xjal, b'ix pyor kyuky'i qerman aj wit'lik kyk'u'j ti'j Krist.

Jun Kawb'il

¹¹Intok esi' enab'l ti'j te ntz'ib'en tuky'i nletr b'an limaqa, a'inx wetz nqet ntz'ib'a' te etetz. ¹²Kye aj kygan tzan tok si'let etechalul, kyetz cha kygan tzan kykaj galan kyuky'i kye xjal b'ix k'on kygan tzan tok kyen twitz xhcho'nal tzan tpaj tkamlen te Krist twitz krus. ¹³Komo kyetz [eq'i' kyitza' te kostumbr] n'ok ksi' kyechalul [iktza' nyolin te Kawb'il], per ni kyetz k'onti'l eq'i' kyitza' kyaqil aj nyolin te Kawb'il, per kygan tzan tok si'let etechalul tzan kyyolin ax etetz nkx'ok lapet kyij. ¹⁴Per wetz nlay ntzoqpij tzan tqet njiq'b'a' wib'x, sinoke a'ox ti'j tkamlen te Qajawil Jesukrist twitz krus. Komo tzan tpaj tkamlen twitz krus, te aj nya'tx galan aj n'el tgani' tuq te nchi'jel ma'tx ponaj, ya k'onti'l toklen wi'j b'ix wetz ya k'onti'l woklen ti'j.^z ¹⁵Qa atok qechalul qa k'onti'lji, te nini k'onti'l toklen, sinoke ajna'l a'o' jun xjal ak'alj.^a

^w 6:2 Ax: ikxji oqtel ek'ulu' iktza' Tkawb'il Krist. ^x 6:7 Ax: iktza'x nqo'awan ax ikxji ojowel qin; Pro 22:8; Os 8:7. ^y 6:9 2 Tes 3:13 ^z 6:14 Tuj yol gryeg nyolin ikxjani: "tzan tpaj tetz n'el tuj nwitz ke kye aj twitz tx'o'tx' oje kye'ok klabi' twitz jun krus, b'ix n'el tuj kywitz ke wetz oje kyin'ok klabi' twitz jun krus." ^a 6:15 Jer 4:4; Wnch 3:3-8; Rom 2:28-29; Fil 3:3; Kol 2:11-13; 2 Kor 5:17

¹⁶Tz'ok si'xwit jun chewsb'il tuj kyanim kkyaqil kye aj nkye'okslan te nini, b'ix tz'okxwit lo'et tk'u'j te Qtata Dios kyi'j tzan tpaj a'e' te tijajil Israel b'an b'an'ax aj te Qtat. ¹⁷Ajna'l k'onkyxwit tz'ok junky b'is wi'j tzan nijunwt; wetz oje tz'ok wen nim ok'ol ti'j nchi'jel tzan tpaj te xhcho'nal aj oje tz'ok wen tzan tpaj [woksib'en] ti'j Jesus. ¹⁸Ermán waq, tzaj si'xwit tuj etanim jun nim b'an galan tzan tpaj te Qajawil Jesukrist. Intky'ikxwit ikxji.